

Reisverslag Sovata & Sarateni April 2018

Kleine Daniël van Hostad kijkt nieuwsgierig naar wat er komen gaat...

Stichting Ondersteuning Sovata

Verslag van het bezoek aan Sovata en Saratani in april 2018

VOORAF:

Omdat een week eerder dan gepland een truck met chauffeur vrij kwam, is het transport door **Neele-Vat Logistics** uit Rotterdam dus ook een week eerder vervoerd naar Sovata.

Levente, een van onze Roemeense vrijwilligers is gevraagd om het transport op te vangen en alvast de grootste partijen dozen en losse bundels uit te rijden naar de scholen, crèches, ziekenhuis, wijkarts en de thuiszorg. De rest van de dozen staat in onze opslag in Sovata en Sarateni. Geert is zaterdag aangekomen, heeft alles gecheckt en alle gezinsdozen op de juiste volgorde gezet voor de teams. De donderdag daarop kwam de groep van 6 vrijwilligers, die per vliegtuig gereisd zijn, aan in Cluj Napoca. Levente heeft hen daar opgehaald en naar Sovata gereden.

Op vrijdag, laat in de middag, kwam de R-Vent bus van **Bergschenhoek Groep BV** uit Bergschenhoek, met nog eens 5 vrijwilligers aan in Sovata. In totaal zijn de 12 Nederlandse vrijwilligers en 6 Roemeense hulpverleners nodig om de 1042 dozen, 49 losse bundels waaronder 9 fietsen, voedselpakketten e.d. bij de gezinnen of instanties te brengen. Natuurlijk hadden de bewoners van Sovata en Sarateni de vrachtwagen van Neele-Vat Logistics uit Rotterdam zien lossen en konden haast niet wachten tot een van de teams hen zal bezoeken. Overal zagen wij mensen die wenkten en vroegen of wij ook deze keer hun gezin zouden bezoeken en wat er voor hen meegebracht zou zijn. Wij begrijpen dat het voor de mensen in Sovata en Sarateni heel moeilijk was om hun geduld te bewaren, maar het moest toch even.

Deze reis zou langer duren dan de gebruikelijke 10 dagen. Wij willen tijdens deze reis ook kachels plaatsen, zodat een extra reis later in het jaar niet nodig zou zijn. Alle vrijwilligers betalen de reizen naar Sovata privé en een extra reis zou nog meer kosten met zich meebrengen. Het zouden hele warme dagen worden met temperaturen van 29 graden en volop zon.

VRIJDAG 27 APRIL 2018

De groep vrijwilligers die donderdag per vliegtuig in Cluj Napoca waren aangekomen, konden al direct starten in de wijk Căpeti. Deze wat afgelegen en rustige wijk is prettig om te bezoeken door de teams. De mensen leven daar hun leven met hun koeien, paarden, konijnen, kippen en groentetuinen. Van de 47 gezinnen die hier wonen, moeten nu de 12 gezinnen bezocht worden die écht onze hulp 2x per jaar nodig hebben.

De familie van Zsolt, het jongetje dat door zuurstofgebrek tijdens de geboorte lichamelijk en geestelijk gehandicapt is, krijgt bezoek van een SOS team. Zsolt blijkt nu ook aanvallen van epilepsie te hebben en zijn gezondheid gaat achteruit. De medische zorg en de kosten voor luiers en medische hulpmiddelen zijn zó hoog, dat zij een extra ondersteuning krijgen in de vorm van voedselpakketten, voedselbonnen en toiletartikelen. Zijn zusje Orsolya is gezond en gaat inmiddels tijdens de ochtenden naar de crèche.

Met lood in de schoenen wordt een bezoek gebracht aan Emma. In februari kregen wij het bericht van Amalia, een van onze Roemeense hulpverleners, dat de man van Emma zich verhangen had omdat hij niet meer voor zijn gezin met 4 kinderen kon zorgen. Dat is erg triest en het enige inkomen dat Emma nu heeft is het kindergeld. Dat is slechts 120 lei (= 30 euro) per maand. Daar kan zij absoluut niet van leven. Voor haar zijn voedselpakketten, kleding en schoenen voor de kinderen afgegeven. Bij ons volgende bezoek zullen wij zorgen dat zij maandelijks voedselbonnen krijgt en natuurlijk weer kleding en schoenen. De kinderen gaan gelukkig naar school en krijgen daar iedere dag een warme maaltijd.

Met Geza, de kleinzoon die bij zijn oma Gyongyver woont, gaat het stukken beter. Ook op school behaalt Geza goede resultaten en helpt hij na schooltijd zijn oma in de groentetuin en in om het huis. Natuurlijk krijgt Geza weer kleding, schoenen, schoolspullen en een nieuwe rugtas.

Ook Veronika, die voorheen op Morii woonde, krijgt een bezoek van een van de teams. Het huisje waarin zij woont is erg slecht en ook de kachel is een gevaarlijk en kapot ding. Zij krijgt tijdens deze reis als eerste een mooie nieuwe SOS kachel. Vol ongeloof staat zij te kijken hoe de prachtige en nieuwe kachel binnen wordt gedragen en de oude, kapotte en gevaarlijke kachel uit het huisje wordt gesleept. Het vervangen van de oude pijpen voor nieuwe is niet zo maar gebeurd en het kost Cees en Geert heel veel moeite om de pijpen goed aan te sluiten. Na dik een uur is het voor elkaar en Veronika bedankt de mannen uit de grond van haar hart. Zij kan nog steeds niet geloven dat zij een nieuwe kachel heeft gekregen en voor haar voelt het als het winnen van een grote prijs. Geweldig !!!

Rond half zes komt de R-Vent bus van Bergschenhoek Groep BV aan in Sovata met de 5 vrijwilligers. Zij hebben 3 dagen gereisd om in Sovata te komen. De eerder aangekomen vrijwilligers staan klaar om hen te verwelkomen. Gezamenlijk hebben wij genoten van de maaltijd en gaan vroeg naar bed om morgen aan de slag te gaan. Wij hebben er veel zin in om de gezinnen te bezoeken.

ZATERDAG 28 APRIL

Om 07.00 uur gaan wij ontbijten en voordat iedereen op pad gaat worden de details en de planning nog even doorgenomen. In april is het altijd minder druk dan in de oktober maanden. In oktober moeten er veel meer voedselbonnen en voedselpakketten weggebracht worden en dat kost veel meer tijd.

Anneke is deze keer niet van de partij en Coby neemt de gezinnen die Anneke altijd bezoekt mee in haar planning, gezinnen in de buitenwijken van Sovata en Sarateni. Samen met Eva, een van onze Roemeense hulpverleners en tolk, bezoekt Coby de vele gezinnen. Sommige mensen zijn niet thuis door werk op het land of in de bossen. Komende maandag zal het 1 mei zijn, de dag van de Arbeid. Veel mensen zijn dan vrij en gaan vaak familie bezoeken in een ander dorp. Coby moest een aantal keren terug naar de gezinnen die niet thuis waren. Gelukkig had Coby allemaal mooie en goede berichten over de gezinnen die zij bezocht heeft. Zo ook het verhaal over Gheorghe. Gheorghe is een man van ruim twee meter en heeft een behoorlijke omvang. Om niet iedere dag dik een uur te hoeven lopen, zou hij heel graag een fiets willen hebben. Het is niet eenvoudig om zo'n grote en hoge fiets te pakken te krijgen. Gelukkig kregen we van Kees uit Everdingen een 9-tal prachtig opgeknapt fietsen, waaronder ook een grote en hoge fiets voor Gheorghe. Gheorghe was zo blij met de fiets dat hij tranen in zijn ogen kreeg en de volgende dagen zagen wij hem als een vorst door het dorp fietsen. Geweldig. Bedankt Kees, voor de fantastische fietsen.

Ons team gaat naar de Trandafirilor. Het houten flatgebouw staat nog overeind en wij vragen ons af hoelang dat gebouw nog blijft staan. Door het vocht staat het mos op de houten planken en groeien er zelfs plantjes op. Natuurlijk komt Rozalia als eerste naar buiten gerend en roept al rennend dat iedereen moet komen want de SOS bus is er !!! Alle deuren gaan open en de bewoners komen naar ons toegelopen. Wij worden vrolijk verwelkomd, bijna plat geknuffeld en direct wordt er een kopje koude en heel sterke koffie aangeboden. Wij nemen het kopje koffie aan en ondertussen gluren de bewoners in de bus naar de dozen die wij bij ons hebben. Het is altijd fijn om deze mensen te bezoeken. Ze zijn altijd zo dankbaar en blij.

Verdrietig om te horen dat Vilma in februari is overleden. Het was ons bekend dat zij hartproblemen had, maar hadden niet verwacht dat het ineens zo slecht met haar ging. SOS maakt zich nog steeds hard voor deze mensen zodat zij hier kunnen blijven wonen of een beter huisje aangeboden krijgen door de gemeente Sovata!! Deze mensen in een container laten wonen zonder water, licht of andere faciliteiten, is onaanvaardbaar. De gemeente laat echter niets van zich horen. Wij blijven vechten voor deze mensen zodat zij niet verjaagd en op straat gezet worden. Wij zijn wat langer dan normaal op de Trandafirilor gebleven en moeten nu snel door naar de Bisericii, de volgende wijk.

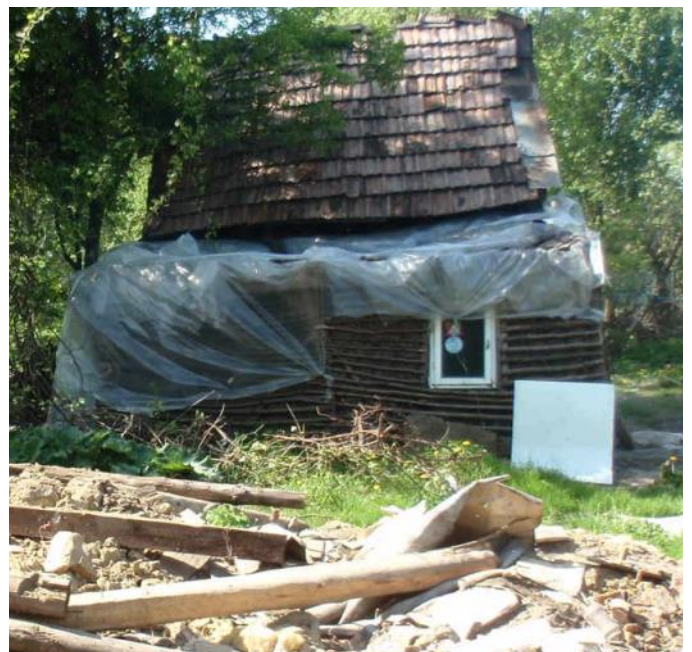
Maria Cecilia en Lajos hadden al van onze komst gehoord en zaten in de zon op een paar boomstammetjes te wachten. Ondanks dat Maria Cecilia hele slechte ogen heeft, sprong zij als eerste op. Met deze twee oudjes gaat het redelijk goed. De gezondheid van beiden laat te wensen over, maar zij redden het goed met z'n twee-tjes. De voedseltas, paracetamol en de andere spullen werden vol blijdschap ontvangen. Natuurlijk gaf Lajos de dames uit ons team een handkus. Lief !!

Als laatste bezoek voor vandaag gaan wij naar de 5 gezinnen op de Morii. De tijd gaat snel en wij willen toch voor ieder gezin voldoende tijd uittrekken om alle punten te bespreken. Als eerste gaan wij naar Attila, de jongeman met MS. Na de medicijnvergiftiging van eind vorig jaar gaat het gelukkig ietsje beter met Attila. Het blijft een hopeloze zaak en wij kunnen niet veel meer voor hem doen dan incontinentiematerialen brengen. Incontinentiematerialen zijn in Roemenië gigantisch duur en de kwaliteit heel slecht. Voor de moeder van Attila brengen wij handdoeken, beddengoed, handzeep en wasmiddel mee. Voor dit gezin is deze hulp van onschatbare waarde. Dat is fijn.

Voor Irina, het kleine oude wijfie dat altijd moppert omdat zij vindt dat wij als eerste bij haar moeten komen, hebben wij een mooie voedseltas. Zij lacht als zij de inhoud bekijkt en zegt straks te gaan smullen van al het lekkers uit de tas. Nog even afwachtend of er nog meer voor haar is, sloft zij snel haar hutje binnen om de voedseltas veilig op te bergen. Later komt zij zich nog bemoeien met de gespreken die wij met andere bewoners voeren. Wij sturen haar weg en weer met het nodige gemopper gaat zij terug naar haar hutje.

Voor Istvan, de man van een van de twee gezinnen die bij elkaar op één erf wonen, hebben wij een damesfiets. Istvan moet iedere dag voor nierdialyse naar een ander dorp. Om bij de bushalte te komen waar het busje staat dat hem en de andere patiënten vervoert naar het gebouw voor nierdialyse, moet Istvan dik een half uur lopen. Met de fiets is dat stukken eenvoudiger en veel minder vermoeiend. Istvan is hartstikke blij met de fiets en maakt zelfs een kniebuiging. Voor Viktor van 4 jaar hebben wij een klein fietsje. De ouders van Viktor, Georgeta en Istvan, zijn zó blij met het fietsje voor hun zoontje, dat zij een vreugde dansje maakten. Zo grappig en fijn om mensen zo blij en dankbaar te zien.

Het laatste bezoek aan de Morii is het bezoek aan Anna-Maria, haar vader, stiefbroertje, oom en tante. Het hele boeltje woont bij elkaar in een verschrikkelijk slecht hutje. Het hutje heeft wel twee kamers, maar de ene kamer is nog viezer dan de andere en het dak is zo lek als een mandje. Van Amalia, een van onze Roemeense hulpverleners, kregen wij vlak voor ons vertrek naar Sovata het bericht dat Emma, de tante van Anna-Maria, was aangereden door een automobilist. Er zou sprake zijn van dronkenschap van Emma, maar het is niet bewezen en staat ook niet in het politierapport. In coma is Emma naar het ziekenhuis van Târgu Mureș gebracht en daar constateerde men dat Emma 6 botbreuken heeft. Twee breuken in de schouder, drie breuken in de heup en een breuk in de enkel. De chauffeur van de auto betaalt geen kosten voor medische zorg en Emma heeft zelf geen geld voor de operaties, nazorg en de medicatie. Ook heeft ze geen ziektekostenverzekering.

Mensen die geen geld hebben krijgen in Roemenië niet de medische hulp die zij nodig hebben. Emma is huiswaarts gestuurd en wij vonden Emma op een redelijk schoon bed en liet ons zien dat er duidelijk iets goed mis was met de haar heup. Zo triest. Gelukkig komt Caritas iedere dag om Emma te verzorgen en te verschoneren. Wij hebben voor Emma incontinentiematerialen, beddengoed, handzeep, toiletartikelen en kussens meegenomen. Natuurlijk gaan wij ervoor zorgen dat er een ziektekostenverzekering voor haar afgesloten kan worden van 660 lei (= € 165,-) per jaar, zodat zij alsnog geopereerd kan worden en verzekerd blijft van de hulp van Caritas. Voor ons blijft de vraag of zij ooit weer kan lopen. Anna-

Maria was zó ontzettend blij dat zij ons zag. Ik krijg een dikke knuffel van haar en ik ruik dat zij aan alle kanten stinkt en haar kleding kleeft van viezigheid. Geeft niets, haar blijdschap is zó fijn om te zien. Natuurlijk hebben wij voor haar een doos met verrassingen. Voedsel, chocolademelk, kleding, schoenen, een leuke ketting en armbandje en toiletartikelen. Via school 2 krijgen zij en haar stiefbroertje Peter Miklos op kosten van SOS iedere dag een warme maaltijd. Als de school door vakantie dicht is, moet zij zichzelf zien te redden en dat is jammer. Vrolijk worden wij uitgezwaaid en vragen ons wanneer wij weer komen.

Net als wij de bus in willen stappen komt Ildiko aangelopen. Ildiko is de zus van Zoltan, de man met de geamputeerde benen die wij vorig jaar in oktober gevonden hebben. Ildiko vraagt onze dringende hulp voor Zoltan. Ik beloof Ildiko om haar op te zoeken zodra wij Zoltan bezocht hebben. Dat stelt haar nu even gerust.

Vlug naar ons logeeradres waar de anderen al zullen zijn. Lekker onder de douche, een hapje eten en vroeg naar bed.

ZONDAG 29 APRIL 2018

De zon staat hoog aan de hemel en het is al behoorlijk warm als Cees, Levente en Geert al vroeg naar de opslag van Sarateni gaan om de partytent op te zetten en de dozen naar Hostad te brengen. Voordat de teams naar Hostad kunnen, moet de partytent staan en moeten de meeste dozen boven op het terrein zijn om onrust onder de mensen te voorkomen. Enkele mannen van Hostad komen helpen om de partytent op te zetten en andere mannen helpen Levente om een pallet met blikjes gezeefde tomaten op te halen. Ontzettend bedankt Kees, deze blikjes zijn een waardevolle aanvulling voor de gezinnen van Hostad.

Door Cees en Geert worden de dozen op de juiste volgorde gezet zodat Coby als teamleider makkelijk kan aansturen wat er nodig is als een gezin met het bezoekbriefje bij de partytent komt. Bij ieder bezoek wordt door het bezoekende team een briefje ingevuld met daarop naam, huisnummer, aantal personen en het aantal kinderen. Met dit briefje kunnen de mensen naar de tent komen en krijgen daar de spullen die zij mogen hebben. Dat is een hele organisatie en het is van belang dat alles op de goede volgorde staat. Coby wordt geassisteerd door Cees, Levente en Lia. Lia verzamelt de ingeleverde bezoekbriefjes en tekent dit op lijsten aan. Deze keer hebben wij geen speelgoed voor de kinderen. Het is gebleken dat wij later nog maar weinig van het speelgoed terugzagen en hebben besloten om de kinderen nu bananen en een pakje lekkers te geven. Het verpakken van het speelgoed per leeftijd en per jongen of meisje is heel veel werk en voor minder dan het bedrag van het aankopen van het benodigde speelgoed, zijn nu bananen en lekkers gegeven. De bananen bleken een schot in de roos. De kinderen, maar ook zéker de volwassenen zijn gek op bananen en stonden er zichtbaar van te genieten.

De babypakketten, pakketten met kinderkleding, schoenen, matrassen, kinderwagen etc. worden op maandag bij het gemeentehuis uitgegeven door team Geert op vertoon van het CNP kaart (is paspoortnummer).

Van alle uitgiften worden foto's gemaakt, zodat wij altijd bij volgende bezoeken kunnen controleren of de spullen er nog zijn. Alle bewoners weten inmiddels heel erg goed dat er een grote straf staat op het verkopen van SOS spullen.

De teams en de tolken zijn 9.15 uur bij het gemeentehuis van Sarateni en wachten op een berichtje van Cees en Geert dat alles in gereedheid is gebracht en de teams met hun tolken naar Hostad kunnen komen. Bij het naar boven lopen worden wij omringd door kinderen die dansend verder mee naar boven lopen. Een aantal bewoners staan al lachend en zwaaiend op ons te wachten. Het is weer een ontzettend warme dag en kost het moeite om in de brandende zon de heuvels te beklimmen.

Inmiddels weet iedereen dat Hostad door ons is verdeeld in drie delen. Hoog, midden en laag. Janny en haar team zullen het lage gedeelte bezoeken, Geert en zijn team het midden en Yvonne met haar team gaan het hoge gedeelte bezoeken.

Coby is deze keer teamleider in de partytent omdat Anneke deze keer niet in de gelegenheid was om mee te gaan naar Sovata. Voordat wij starten komt Ramona, die de nieuwe kachel in november 2016 had verplaatst naar het hutje van haar grootmoeder, kwam weer verhaal halen. Nu zij zwanger is van een tweede kindje moest er toch een kachel komen, vond zij. Wij vertellen haar dat zij géén nieuwe kachel krijgt omdat zij niet heeft gehandeld volgens de SOS regels. Zij bleef volhouden dat de kachel destijds niet was verplaatst maar tijdens brand van haar toenmalige huisje, was vernietigd. Dat is absoluut niet waar en wij laten haar de foto's op haar dossier zien waarop duidelijk te zien is dat de kachel was verplaatst. Zij druipt nu af en kijkt nog een keer heel boos achterom. Het is niet alleen voor de families vervelend die de kachel verkocht hebben en daardoor niets meer krijgen, maar ook voor de teams is het moeilijk en zwaar. Zij mogen deze gezinnen niet bezoeken en niets geven, maar zien wel de schrijnende situaties waarin sommigen moeten leven. Aan de andere kant weten de bewoners nu allemaal dat wij ons niet laten bedonderen en zij zorgen er nu wel voor dat alle spullen er zijn en blijven.

Peter, die wij in oktober een bed hebben gegeven omdat hij ziek was en bij zijn kinderen mocht inwonen, is helaas overleden. Dat verbaast ons eigenlijk niet. Met zijn zieke lijf moest hij, vanwege ruimtegebrek, in bed liggen bij de gammele en tochtige voordeur. Wij wensen de familie sterkte met het overlijden van Peter.

In november 2017 troffen wij Maria en haar volwassen zoon aan in een half afgebouwd hutje van klei met een open vuur in de ruimte waar zij en zoon moeten leven en slapen. Zo'n hutje wordt opgebouwd uit takken en twijgen met daar tussen klei. De klei wordt net zo lang aangesmeerd totdat er een redelijke dikke muur ontstaat. Dat blijft prima staan totdat er een regenbui tegenaan komt. Door de regen smelt de klei als het ware tussen de takken en twijgen uit en moet er opnieuw aangesmeerd worden met klei. Maria had een open vuur midden in haar hutje gemaakt om het warm te hebben en wat eten te bereiden in een kapotte pan. Dit was wel heel erg triest. Helaas had Maria het plastic dat zij in oktober 2017 had gekregen voor het dakje, geruild met iemand voor iets anders. Zij heeft daarmee de kans voor het krijgen van een kachel verspeeld. Van een van de andere bewoners, die toen wel een nieuwe kachel kregen, heeft zij de oude kachel gekregen. Komende zaterdag zullen wij weer een aantal kachels gaan plaatsen op Hostad. Natuurlijk gaan wij dan ook nog even bij Maria kijken.

Het was fijn om van Klarien, een van onze Nederlandse vrijwilligers die ongeveer om de 3 jaar meegaat, te horen dat de verbeteringen op Hostad en andere wijken goed zichtbaar zijn. Dat was een mooi compliment.

De dag is voorbij gevlogen, de paar spullen die over zijn worden in de bus gezet en ook de partytent wordt ingepakt en in de bus gelegd. Wij worden zoals altijd vrolijk, blij en dankbaar uitgezwaaid door een grote groep bewoners. Tot ziens!

MAANDAG 30 APRIL 2018

Vandaag en morgen is het voor iedereen in Sovata en Sarateni een vrije dag en kunnen de scholen niet bezocht worden. Dat zal later in de week moeten gebeuren.

Geert en zijn team gaan de dozen en losse bundels in onze opslag in het gemeentehuis van Sarateni op volgorde zetten. In de middag komen de bewoners van Hostad om hun spullen op te halen.

Het bezoeken van de gezinnen kan gelukkig wel doorgaan en Janny en haar team vertrekken na het ontbijt naar de wijk Iliesi. Niet alle gezinnen zullen bezocht worden. Alleen de ouderen, de mensen die slecht ter been zijn en de gezinnen die goederen gevraagd hebben, krijgen bezoek van het team van Janny. Janny kent de mensen en hun situaties op haar duimpje en iedereen staat haar al vol verwachting op te wachten.

Elisabeta van 80 jaar en haar man Andrei van 89 jaar hebben in oktober vorig jaar een bedrag van 1000 lei (= € 250,-) gekregen voor de aanschaf van een nieuwe koe omdat de andere koe was overleden. Dit stel is afhankelijk van een koe en van de melk. Door de verse melk iedere dag te verkopen, kunnen zij in hun levensonderhoud voorzien. De nieuwe koe die gekocht is van het SOS geld, bleek drachtig te zijn en de koe geeft tijdens de draagtijd geen melk. Geen melk, geen inkomen. Wij hebben hen voor de komende tijd extra voedselbonnen gegeven zodat zij in ieder geval te eten hebben. Deze twee oudjes zijn zó dankbaar en blij met de voedselbonnen en wij krijgen een brede glimlach van hen. Hopelijk gaat de bevalling van het kalfje goed, anders is het weer een drama. Geld voor een dierenarts is er niet en moet het gewoon goed gaan met de bevalling. Wij duimen voor hen.

Irina heeft eind vorig jaar haar man Arpad verloren. Arpad had slagadervernauwing en een bypassoperatie was noodzakelijk. De kosten hiervan zijn 3 á 4.000 euro en dat geld hadden zij niet. Irina heeft geen pensioen o.i.d. en is afhankelijk van haar getrouwde kinderen en de bureu. Irina moet nu voor de Sociale Dienst werken en voor 6 dagen per week van ruim 9 uur per dag ontvangt zij 140 lei (€ 35,-) per maand. Dat is belachelijk weinig. Zij kan, samen met een dochter, absoluut niet van dat bedrag leven. Gelukkig zijn er sponsors gevonden die maandelijks een bedrag voor 5 extra voedselbonnen doneren voor Irina. Het is nog geen vetpot maar de voedselbonnen zijn een geweldige aanvulling voor Irina en haar dochter.

Het huisje van Jacinta en Botond dat vorige jaar juli tot op de grond was afgebrand, is bijna weer herbouwd. Met veel en hard werken, de hulp van SOS, de gemeente en de bewoners kan dit gezin over een paar weken hun nieuwe huis gaan betrekken. Anneke heeft er voor gezorgd dat er twee prachtige matrassen zijn gedoneerd voor dit gezin. Grote dank aan de sponsor van de matrassen. Jacinta en Botond zijn er dolgelukkig mee.

Maria-Judit en haar man Guyla die een stukje verder wonen krijgen ook een bezoek van Janny. Een Nederlandse sponsor zorgt ervoor dat Maria-Judit de behandelingen tegen kanker krijgt, die zij nodig heeft. De sponsor heeft nu ook weer een behoorlijk aantal SOS voedselbonnen betaald en die wil Janny natuurlijk graag brengen. Maria-Judit heeft borstkanker en de laatste 6 jaar chemotherapie gehad. Eind september 2017 was de laatste behandeling. In november 2017 moest ze weer voor controle naar het ziekenhuis. De nagels van de tenen waren helemaal weg en aan de vingers verdwenen de nagels ook. Zij had het gevoel dat haar armen in brand stonden. Wat verdrietig om te horen dat zij de strijd tegen de kanker heeft verloren en vlak voor ons bezoek is overleden. Wij wensen Guyla heel veel sterkte toe.

Het bezoek aan de al oude Rozalia is niet echt prettig voor het team. Rozalia ligt op bed en heeft een hele grote, enge wond aan haar been. De wond is zo groot en diep dat het bot zichtbaar is,

Gelukkig kan één van de twee dames op de Iles die beide een verpleegstersopleiding hebben gevolgd, medische ondersteuning geven. Natuurlijk zorgt SOS ervoor dat er incontinentiematerialen, verbandmiddelen, paracetamol en andere verzorgingsmaterialen ruim voldoende aanwezig zijn voor de beide dames. Deze verpleegsters kunnen ook de bloeddruk opnemen en suikerpatiënten helpen bij het controleren van de hoogte van het suikergehalte in het bloed.

Janny en haar team gaan moe maar tevreden aan het einde van de dag naar ons loogeradres. Daar zijn ondertussen ook de andere teams gearriveerd. Samen even wat eten, de verhalen uitwisselen en wij gaan redelijk op tijd naar bed.

DINSDAG 1 MEI 2018

Vanmorgen hoeven wij ons niet te haasten en kunnen zelfs een half uurtje langer slapen. De winkel van Melinda zal om 11.00 uur door het hele SOS team officieel geopend worden. De slingers gaan wij straks ophangen en alles netjes maken voor de opening. In Roemenië is men niet gewend om van een opening een mooi feestje te maken. Je doet gewoon de deur open en je begint aan je werk. Heel simpel dus. Melinda moest ook wel even aan onze ideeën wennen, maar uiteindelijk vond zij het ook heel erg leuk.

De winkel heeft de naam "Ivonn Üzlet", hetgeen betekent Yvonne's winkel. Het is een zeer grote eer om de winkel de naam van Yvonne te geven. Het plaatselijke TV station laat een mooie reclame zien en zo weet iedereen dat de winkel van Melinda een feit is.

Tegen 11.00 uur is alles klaar voor de opening en de mensen die langs lopen kijken nieuwsgierig naar de slingers. Zou er een trouwerij zijn, de viering van een speciale verjaardag? Alle vrijwilligers zijn er en om precies 11.00 uur wordt het lint door het hele team doorgesneden. Een plastic bekertje met champagne maakt het wel heel erg feestelijk. Het was super leuk en wij wensen Melinda heel veel succes.

Hopelijk is de winkel zo succesvol dat er binnenkort meer mensen aan het werk kunnen en op deze manier de werkgelegenheid een handje geholpen zal worden.

Rond 12.30 uur gaan de teams weer verder met hun werk en ons team gaat even een bezoek brengen aan gezinnen in het dorp. Maria staat als eerste op ons lijstje. Maria is een van onze Roemeense hulpverleners en helpt ons onder andere met het bestellen van de kachels voor de gezinnen. Zij is een grote hulp voor ons en weet veel van de mensen in het dorp. Met haar moeder Edit gaat het naar omstandigheden redelijk goed. Zij is de vrouw met de vreselijk kapotte benen, het lijkt op ernstige schurft, en ligt al jarenlang met een vergroeid lijf op bed. Voor haar hadden wij vaak fucidine crème gekocht, maar de prijs van de crème vonden zij te hoog. Voor de prijs van één tube zouden twee mensen bijna een week kunnen eten !!

Verderop in een van de flats, woonde Catalina. Janny en Cees hebben haar jarenlang bezocht en pakketten gebracht. Het was vreemd dat Catalina zomaar was verdwenen en natuurlijk willen Janny en Cees weten waar zij is gebleven en of zij nog leeft. De flat is onbewoond en wij vragen de burens of zij iets weten over Catalina. De burens wisten niets meer dan dat zij gek geworden zou zijn. Navraag bij ons contact in het gemeentehuis van Sovata leert ons dat Catalina ongeveer anderhalf jaar geleden in een zeer verwarde toestand naar het ziekenhuis in Mureş is gebracht. Zij zou manisch depressief zijn en de mensen in de flat vreselijk hebben bedreigd. Dat bedreigen had zij al vaker gedaan. Na een kort verblijf in het ziekenhuis van Mureş zou zij zijn overgebracht naar een psychiatrische inrichting ergens in Roemenië. Waarschijnlijk in een psychiatrische inrichting in de plaats Târnăveni. Meer informatie kregen wij niet, maar natuurlijk gaan wij kijken hoe en wanneer wij naar Târnăveni kunnen gaan om te proberen haar te vinden.

Na dit bezoek gaan wij langs Ildiko op de Ciocarlikei. Ildiko is de zus van Zoltan, de man met de geamputeerde benen, die dringend hulp nodig zou hebben. Ildiko vertelde met dikke tranen dat het helemaal niet goed gaat met Zoltan, zowel lichamelijk als geestelijk. Ildiko en haar man Istvan kunnen de zorg niet meer aan en zijn radeloos. Normaal gesproken duurt een opname in een verpleeghuis zeker 3 jaar en daar is ook het nodige geld voor nodig. Ik beloof haar nogmaals dat ik na het bezoek aan Zoltan bij haar terug te komen en kijken wat de mogelijkheden zijn. Wij hadden inmiddels ook gehoord dat er in de plaats Măgherani, ongeveer 20 kilometer van Sovata, ook een verpleeghuis zou zijn waar Zoltan naar toe zou kunnen. Later in de week kunnen wij tijd vrijmaken en zien wat daar de mogelijkheden zouden kunnen zijn.

De dagen vliegen voorbij en we gaan nu snel weer naar ons logeeradres om wat te eten. Morgen weer een nieuwe dag.

WOENSDAG 2 MEI 2018

Voor de vrijwilligers die vorige week donderdag met het vliegtuig zijn gekomen, is het de laatste werkdag. Morgenochtend zullen zij weer richting Nederland vertrekken. Na het ontbijt zijn alle teams weer klaar voor de bezoeken van vandaag. Janny en haar team gaan verder op de Iliesi en Coby gaat verder met de gezinnen die verspreid wonen.

Ondertussen zijn ook de 7 kachels gearriveerd die besteld zijn en waarvan er 6 stuks op Hostad geplaatst zullen worden. De kachels worden door Geert gecheckt of alles compleet is en de registratienummers worden genoteerd.

Ons team gaat naar de Primaverii. De kinderen staan al te springen en te dansen en roepen om het hardst dat iedereen moet komen want de SOS bus komt eraan. Het is even uitkijken hoe wij het beste de bus naar boven kunnen rijden. Het pad ligt vol grote keien, maar het lukt Cees goed om er tussen door te laveren.

Eenmaal boven begint iedereen door elkaar te praten en men wacht ongeduldig tot de deuren van de bus opengaan. Met elk gezin wordt er besproken hoe het met hen gaat en wij horen dat de kinderen van Terezia en Gabor nog steeds niet naar school gaan. Dat wisten we al, omdat wij voordat wij de gezinnen gaan bezoeken eerst de presentielijsten opvragen bij de scholen. De familie laat zich niet zien en dat is maar goed ook. Katalin en haar familie zijn er ook niet. Door de feestdagen zijn zij naar familie in het dorp. Jammer, want wij willen graag weten of dochter Gizella dit jaar ook uitgehuwelijkt zal worden op haar 14de verjaardag. Helaas kunnen wij aan dit soort dingen niets veranderen, het is een stuk cultuur waar wij helaas niet tussen kunnen komen. Wij hopen van harte dat een verplicht huwelijk Gizella bespaard zal blijven. Met de andere families gaat het prima en wij beloven in oktober weer een bezoek te brengen. Luid gillend en lachend worden wij uitgezwaaid.

Verderop langs de weg vinden wij Magdalena. De man van Magdalena is vorig jaar overleden en zij is daar nog erg verdrietig over. Dat is ook begrijpelijk. Zij is hartstikke blij met ons bezoek en natuurlijk ook met de doos die Josien voor haar heeft meegegeven. Zij slaat een kruis uit dankbaarheid en uit de grond van haar hart bedankt zij Josien, haar sponsorfamilie uit Nederland. Op onze vraag hoe het gaat met haar gezondheid, kijkt zij wat bezorgd. Zij heeft last van nervositeit, hoge bloeddruk en gebit. Haar gebit is inderdaad niet meer dan nog maar 1 tand aan de onderkant en een paar tanden aan de bovenkant. Door het slechte gebit kan zij niet goed eten en dat is niet goed voor haar gezondheid. Natuurlijk gaan wij bekijken of zij een prothese aangemeten kan krijgen. Magdalena vindt het heerlijk dat wij er zijn en om tijd te rekken biedt zij ons een kopje koffie, water, thee en limonade aan. Een kopje koffie kan nog wel qua tijd en Magdalena zit duidelijk te genieten.

Door een ander team worden de gezinnen op de 1 Mai straat bezocht. Ook hier krijgen alleen de mensen die onze hulp nog 2x per jaar nodig hebben, een pakket. Iedereen in de wijk accepteert dat en niemand maakt problemen. In oktober worden weer alle gezinnen bezocht en krijgen zij ook voedselbonnen. Met de gezinnen achter de houtfabriek is het veel minder goed gesteld. Het blijkt dat de families daar weg moeten van de huidige eigenaar. De reden ervan is ons niet helemaal duidelijk. Overigens was er al jaren geleden sprake van dat de mensen hier weg moesten vanwege de uitbreiding van de houtfabriek. Blijkbaar is dat moment nu aangebroken. Jolan en haar familie, inclusief samenwonende kinderen en kleinkinderen wonen al op een andere plek op de 1 Mai straat en ook de kleinzoon van Ilka, woont met zijn vrouw en kindje elders. Alleen Ilka en haar zoon Sandor wonen nog ieder in hun eigen hutje achter de houtfabriek. Ilka is thuis en Sandor is aan het werk voor de Sociale Dienst. Misschien komen wij hem nog tegen in het dorp en kunnen dan navraag doen over de situatie. De dozen voor hen beiden worden aan Ilka overgedragen. Zij is heel erg blij met de dozen en pakt als eerste een prachtig gebreide deken uit de doos.

Na het bezoek aan de 1 Mai straat rijden wij naar de Minei, de voormalige vuilnisbelt. Zodra de bus in aantocht is, komen de mensen blij naar buiten gelopen. Voor alle gezinnen zijn er voedseltassen en toilettassen meegenomen, die dankbaar in ontvangst worden genomen.

Bij Lazslo en zijn broers staat de nieuwe kachel die in november 2017 geplaatst is, prachtig te glimmen. Lazslo vindt de nieuwe kachel het grootste cadeau dat hij ooit in zijn leven gekregen heeft.

Sandor, wiens huisje vorig jaar in brand werd gestoken door een boze buurman en nu op de Minei woont, mag gelukkig in zijn huisje blijven wonen. Volgens de gemeente stond zijn naam niet goed geschreven op het eigendomsbewijs en zou het huisje afgebroken moeten worden. Door de komst van een kindje kreeg Sandor een jaar uitstel. Inmiddels heeft de gemeente de naam op het eigendomsbewijs gewijzigd en mag dit jonge stelletje gelukkig in het huisje blijven wonen. Wel moeten wij de oude en kapotte kachel vervangen voor een nieuwe. Dat zal bij het volgende bezoek in oktober gebeuren.

Voor Krisztian van 6 jaar hebben wij vorig jaar een ziektekosten verzekering betaald van € 160,- zodat hij geopereerd kon worden aan zijn hart. Het is geweldig om te zien dat het met Krisztian heel goed gaat na zijn hartoperatie. Hij rent en vliegt heen en weer en kan weer fijn naar school.

Natuurlijk brengen wij ook een bezoek aan Anna, het gezin met 3 kinderen dat in grote armoede in een bouwval woont. Ondanks de piepkleine ruimte die zij ter beschikking hebben, is het er netjes en opgeruimd. De slaapplekken zijn doorgezakt en worden ondersteund met een paar keien. Het kleine, oude olievat dat als kachel dienst doet, doet het nog goed. Een nieuwe kachel plaatsen kan helaas niet omdat de ruimte waarin zij leven veel te klein is, je kunt je er amper bewegen. In de winter had deze familie kachelhout gekregen en daar was zelfs nog wat van over. Natuurlijk zijn kleding, schoenen, voedsel, toiletartikelen en speelgoed voor de kinderen meegenomen. Als ondersteuning krijgt Anna iedere maand via Tunde voedselbonnen aangereikt. Het hebben van voedsel is al een zorg minder. De kinderen gaan naar school en krijgen daar een warme maaltijd per dag.

Remigio, de middelste zoon van Anna, zou geopereerd moeten worden. Een van de testikels is niet ingedaald en dat kan voor grote gezondheidsklachten zorgen. In Nederland worden kleine kinderen hierop gecontroleerd door consultatiebureaus, in Roemenië zijn dit soort consultatiebureaus niet en van enige controle is al helemaal geen sprake. Via Tunde worden wij op de hoogte gehouden en natuurlijk zullen wij voor Remigio een ziektekostenverzekering van € 160,- af moet sluiten om een operatie mogelijk te maken. Ondertussen zijn de kinderen met het speelgoed aan het spelen en zijn helemaal door het dollé heen. Wij gaan snel verder en wensen Anna het allerbeste.

Erzsebet die aan de andere kant van de Minei woont heeft eind vorig jaar haar beide benen gebroken. Zelf had zij geen verzekering, maar haar man wel. Via de verzekering van haar man kon zij gelukkig geopereerd worden. Op dit moment mag zij niet lopen, maar doet dat wel. Het werk gaat immers door en er moet brood op de plank komen. Wij adviseren Erzsebet voorzichtig te zijn. Zij is erg blij met de spullen in de dozen en zwaait het team lachend uit.

Een ander team bezoekt ondertussen de Praidului. Tot hun grote verdriet komen zij tot de ontdekking dat Ioan is overleden als gevolg van een val waarbij hij zijn heup had gebroken. Ioan woonde samen met zijn zus Elisabeta. Vorig jaar is Elisabeta overleden als gevolg van een beschadigde milt door eveneens een val. Beide hebben helaas geen arts kunnen raadplegen na de valpartij. Dan was het misschien anders afgelopen voor hen.

Ons team gaat als laatste bezoek voor vandaag naar Zoltan op de Lupului. Van zijn zus Ildiko hadden wij al begrepen dat het zowel lichamelijk als geestelijk niet goed gaat met Zoltan. Wij hopen dat het mee zal vallen en zijn benieuwd naar zijn situatie. Aangekomen op de Lupului worden wij direct aangesproken door twee buurvrouwen. Zij vertellen dat het niet goed gaat met Zoltan en dat hij 's nachts voor overlast zorgt door te gillen en te schreeuwen. Wij schrikken hier van en lopen snel naar boven naar het hutje van Zoltan.

Al vóór wij binnenkomen ruiken wij de urine en de viezigheid uit het hutje. Wij zijn geschokt als wij Zoltan zien. Met verwilderde ogen kijkt hij ons aan en spreekt wartaal. Het oude en vieze bed dat wij in oktober nog verschoond hadden is vervangen door een eveneens smerige en oude bank. Aan de voorkant is een houten schot gemaakt waardoor hij niet van de bank kan vallen. Wat een ellendige situatie is dit. Wij staan machteloos te kijken naar de zoon in het hutje en hoe vies en onverzorgd Zoltan erbij ligt. Caritas blijkt dus niet iedere dag geweest te zijn en heeft Zoltan aan zijn lot overgelaten. Het is duidelijk dat hier wat moet gebeuren, dit kan zo niet blijven.

Normaal gesproken duurt het traject om iemand, zonder verzekering en eigen geld, op te laten nemen in een verpleeghuis zo'n 3 jaar. Dat duurt veel te lang en wij moeten nog deze week of uiterlijk volgende week zorgen dat Zoltan ergens opgenomen kan worden. Wij besluiten, dat als de groep vrijwilligers morgen per vliegtuig weer naar Nederland vertrekt, wij naar het verpleeghuis in de plaats Măgherani gaan, op ca. 20 kilometer van Sovata. Wij maken vandaag telefonisch een afspraak met Laszló, de directeur van dit verpleeghuis, voor de volgende dag om 11.00 uur.

Wij keren terug naar ons logeeradres en gaan met z'n allen eten voor het afscheid van de groep vrijwilligers die morgen in de ochtend terugvliegen naar Nederland.

DONDERDAG 3 MEI 2018

Vanmorgen zitten wij al om 07.00 uur aan het ontbijt. De groep die vertrekt moet uiterlijk 08.30 uur in de bus zitten bij Levente, die hen naar het vliegveld van Cluj Napoca brengt. Klokslag 8.30 uur zit iedereen in de bus en zij worden door de achterblijvers uitgezwaaid. Rond 15.30 uur zullen zij op airport Eindhoven aankomen.

De achterblijvers nemen nog een kopje koffie en maken zich klaar om naar Măghe-rani te vertrekken. De tocht zal ongeveer een uur rijden zijn en wij zijn een beetje gespannen maar hoopvol dat er plaats zal zijn voor Zoltan.

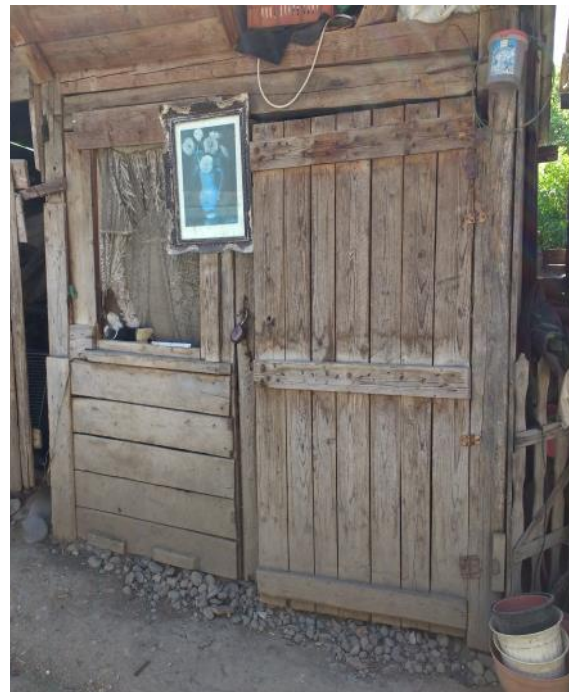
Als wij bij het gebouw aankomen zien wij een aantal vrouwelijke en mannelijke patiënten lekker op bankjes buiten zitten. De bewoners vinden het wel spannend om vreemde mensen te zien en kijken met een nietszeggende blik naar ons. Klokslag 11.00 uur staan wij voor de deur van het kantoor van directeur Lázsló. Een goedaardige man met een vol postuur geeft aan dat hij nog even in gesprek is en ons binnen enkele minuten zal binnenlaten. Die paar minuten blijken wel wat langer te zijn, maar dat vinden wij niet zo erg. Wij komen binnen in een zonnige kamer met veel, heel veel stapels papier. Overal liggen stapels dossiers en handgeschreven stukken. Wij nemen plaats voor het bureau van Lázsló en voordat wij ons voor kunnen stellen ratelt hij aan een stuk door over de regels en de activiteiten in dit huis. Dit verpleeghuis is van de staat en alleen patiënten van 65 jaar en ouder kunnen hier opgenomen worden. Wel of niet gehandicapt, dat maakt niets uit. Uiteindelijk krijgen wij de kans om ons verhaal te vertellen. Zoltan is 53 jaar en kan dus niet in dit verpleeghuis worden opgenomen. Lázsló vertelde ook dat het opnemen van patiënten niet zomaar kan en dat dat meestal een traject van 3 jaar is. Hij adviseert ons om contact op te nemen met de psychiatrische afdeling van het ziekenhuis in Târgu Mureş. Hij gaf ons weinig kans, maar gaf toch de naam van een contactpersoon in Mureş. Hevig teleurgesteld gaan wij weer richting Sovata.

Eenmaal terug in Sovata bedenken wij dat wij Mihai kennen, een contactpersoon in Tinca. Tinca ligt op ongeveer 45 kilometer van Oradea. Wij weten dat daar woonhuizen met behulp van "Max maakt mogelijk" zijn opgeknapt en verbouwd tot verpleeghuizen. Wij trekken de stoute schoenen aan en bellen met Mihai. Wij leggen de situatie van Zoltan uit en overtuigen Mihai ervan dat opname hard nodig is. Mihai begrijpt de situatie en vraagt om diverse informatie die wij weer bij het gemeentehuis, de notaris en de wijkarts van Sovata moeten halen. Ook moest er een officiële toestemming komen van alle eventuele familieleden. Dat was wel even een heel gedoe en veel werk, maar uiteindelijk lukt het ons om alle documenten te pakken te krijgen. Mihai werd gebeld dat alle stukken compleet waren. Tot onze grote opluchting gaf ook Mihai zijn goedkeuring en mag Zoltan naar het verpleeghuis in Tinca.

Vrijdag 18 mei zal Zoltan met een ambulance van Sovata naar Tinca worden gebracht in een 8 uur durende autorit. Helaas moet SOS voor het vervoer van Zoltan per ambulance een bedrag van € 700,- betalen. Gezien de geestelijke en lichamelijke toestand van Zoltan is het niet mogelijk om Zoltan met een auto of busje te vervoeren. Buiten het ziektepensioen van Zoltan van 450 lei (= € 112,50) per maand, zijn er geen kosten voor verzorging en verblijf in dit verpleeghuis. Ongelooflijk!!!

Margriet en Yvonne zullen in Tinca aanwezig zijn om Zoltan welkom te heten om ervan verzekerd te zijn dat de opname goed zal verlopen. Zijn zus Ildiko snikte van blijdschap toen zij hoorde dat Zoltan opgenomen kan worden in Tinca en dat zij mee mag met de ambulance om zelf te kunnen zien waar Zoltan komt te wonen. Ongelooflijk dat wij het binnen 4 dagen voor elkaar hadden dat Zoltan op een mooie en veilige plaats kan wonen. Wij zijn zó ontzettend blij voor Zoltan en zijn familie.

Een beetje moe van al het geregeld, maar heel voldaan beginnen wij aan de avond. Lekker op tijd naar bed. Morgen gaan wij een aantal scholen en crèches bezoeken.

VRIJDAG 4 MEI 2018

Vandaag worden de 4 scholen en 4 crèches bezocht die buiten de dozen met school- en knutselmateriaal ook dozen met kinderkleding en kinderschoenen, dameskleding en schoenen krijgen.

Op de scholen en crèches van Sarateni, Linistei, Lunga en Iliesi worden de kinderkleding en schoenen uitgedeeld aan voornamelijk kinderen uit arme gezinnen. De dameskleding en schoenen worden voor bedragen tussen € 0,25 en € 2,- verkocht aan de bewoners van de betreffende wijk. Deze activiteit is ontstaan omdat de scholen vroegen om een donatiebedrag om schoolactiviteiten met de kinderen te kunnen doen. Een sportdag met een andere school uit een ander dorp, een Paas- of Kerstviering, toneelstukjes zelf maken of een dagje naar een speeltuin.

Al deze activiteiten kosten geld en natuurlijk is het voor SOS geen probleem om een bedrag van bijvoorbeeld € 100,- of € 150,- euro te doneren per school en crèche, maar als wij geld overmaken en het hout voor de kachel zou op zijn, dan zal van dat gedoneerde geld eerst hout gekocht worden. Dat is niet de bedoeling. Door de verkoop van de kleding kan het onderwijzend personeel sparen voor een activiteit die zij graag met de kinderen willen doen. De school op de Sarateni verkoopt al 3 jaar succesvol dameskleding en schoenen aan de inwoners. Van het verdiende geld hebben de kinderen van deze school al aan een echte Kerst- en Paasviering kunnen deelnemen. Ook hebben zij later in het jaar een bezoek gebracht aan een speeltuin in een ander dorp. De Iliesi school doet nu 1,5 jaar mee met dit project en de kinderen van de Iliesi hebben al een poppenkastvoorstelling meegemaakt in Mureş. De school op de Linistei en de Lunga doen nu voor het eerst mee met dit project en wij hopen dat het even succesvol zal zijn als op de twee andere scholen en crèches.

Het grote voordeel van dit project is dat wij in de loods veel minder gezinsdozen hoeven te maken. Natuurlijk blijven wij de gezinnen die echt onze hulp nog nodig hebben ondersteunen. Dit project is een prachtige ontwikkeling en zorgt voor een grote vooruitgang in deze wijken.

Rond 15.00 uur zijn wij klaar met onze bezoeken en nemen lekker even de tijd voor ons zelf. Morgen gaan wij in principe 6 kachels plaatsen op Hostad. Wij zijn nu al erg benieuwd naar de reacties van de gezinnen die nu een kachel krijgen.

ZATERDAG 5 MEI 2018

Vandaag zal het weer een beetje spannend zijn om naar Hostad te gaan. In principe gaan wij 6 kachels plaatsen, maar moeten even afwachten of iedereen thuis is en de situatie nog steeds is zoals wij het gezien hebben. Na het ontbijt gaan wij met Levente richting onze opslag in Sarateni. Wij bekijken daar eerst wie een kachel moet hebben met een linker of rechter pijp aansluiting.

Wij besluiten in het laagste deel van Hostad te beginnen bij Irma. Ach wat is dat wijfie blij met de prachtig glimmende nieuwe kachel. Geert klimt van binnenuit op het tussenstuk van de woning en het dakje om te kijken hoe de pijp nu door het dak zit. Het blijkt nog een klus om de oude pijp te verwijderen. Er valt veel rommel uit de pijp en Geert is pikzwart van het roet, Cees en Levente sjouwen het oude en kapotte kacheltje naar buiten en zetten de nieuwe kachel binnen. Het is even passen en meten om de pijp precies goed te krijgen, maar uiteindelijk lukt het. Irma staat buiten met een zakdoekje haar dikke tranen van blijdschap weg te vegen en Janny troost haar. Haar man Alexandru staat vol trots te kijken hoe de nieuwe glimmende pijp door het dak naar buiten wordt geschoven. Deze mensen zijn intens dankbaar en bedanken 1.000 keer.

De tweede kachel wordt geplaatst bij Gyongyi en Peter. Zij wonen een stukje hoger op het laagste deel van Hostad. Met veel blij gekrakeel komt zij al uit haar huisje en maakt het paadje vrij zodat de mannen er goed langs kunnen met de nieuwe kachel. De oude kachel is echt loodzwaar en Gyongyi moet een paar mannen van het terrein vragen de kachel naar buiten te brengen. Dit is geen doen voor Cees en Geert. Peter kiest ervoor om zelf de pijp te bevestigen en door het dak te voeren. Onze kachels zijn groter dan de oude kachels en hebben meer plaats nodig. Wij vinden het geen probleem als Peter zelf de kachel plaatst en zorgt dat de pijp op een goede manier door het dak gaat. En ach, wat zijn ook deze twee mensen blij !!

De volgende kachel gaat naar Ibolya en Geza. Zij wonen boven in het midden gedeelte en de bus van Levente moet behoorlijk gas geven en vaart maken om boven te komen. Het is bloedheet en het stof vliegt aan alle kanten om je oren. Er zijn veel bewoners op de been om te kijken welk gezin deze keer een kachel krijgt. Natuurlijk krijgen wij de nodige vragen om hulp, maar die vragen zullen zij al eerder aan de teams gesteld hebben tijdens het bezoek van afgelopen zondag. Wij negeren de vragen en de nieuwe kachel wordt uit de auto gehaald en naar binnengebracht. In eerste instantie ziet Geert geen gat in het dak waar de pijp door zou moeten. Ibolya en Geza hadden de oude kachel al weggehaald waardoor wij niet konden zien waar de pijp doorgevoerd moest worden.

Voorzichtig drukte Geert met de nieuwe pijp op de plek waar de kachel moest komen en kreeg gelijk een enorme laag roet, vuil en stof over zich heen. Allemachtig wat een zooi was dat. Later bleek dat Geza het gat had dichtgestopt met proppen van iets en er dakpannen overheen had gelegd tegen het inregenen. Geza ziet de problemen met het dak en zegt dat hij zelf de pijp zal aansluiten op het dak. Dat vinden wij wel fijn. Ook hier laten wij heel blije mensen achter met nieuwe kachel.

De vierde kachel is bestemd voor Ileana. Haar hutje staat op het hoogste gedeelte van Hostad en ook nu moet Levente behoorlijke vaart maken en vol gas geven om boven te komen. Het lukt allemaal maar net. Het huisje van Ileana is niet meer dan een bouwval. Het dak is een geraamte, maar de kleine ruimte waarin zij woont is opgeruimd en de aarden vloer is aangeveegd. Er staan twee 1 persoons bedden in en 1 stoel. De oude kachel is hard aan vervanging toe.

Terwijl wij staan te kijken hoe de kachel aangesloten moet worden, komt Ludovic een van de mannen van dit gedeelte van Hostad, luid schreeuwend naar de bus dat hij nu ook een kachel moet hebben. Hij is stomdronken en kan amper op zijn benen staan. Zijn armen slaan alle kanten uit en wij moeten oppassen dat wij niet geraakt worden. Ludovic is boos en laat dat goed merken. Onze hulpverleners gaan een stuk opzij en laten Levente het probleem oplossen. Dat is het beste. Na veel herrie en drukte loopt hij wankelend het pad af naar zijn hutje. De rust is weer gekeerd.

Ileana kijkt wat dromerig naar ons, reageert langzaam en lijkt onder de medicatie te zitten. Wij vragen haar hoe het met haar gaat en zien dat zij weer zwanger is. Hopeloos. Dat zij zich niet lekker voelt is duidelijk en Ileana vertelt dat zij bloedarmoede heeft. Dat is erg en niet gezond voor het ongeboren kindje. Wij geven haar een kaart voor de dokter. Zij moet zich écht laten onderzoeken en laten behandelen in het belang van het ongeboren kindje.

Ondertussen sjouwen en sjourren Cees en Geert de kachel het heuveltje op en zwiepen de oude kachel het hutje uit. De nieuwe kachel maakt het hutje direct mooier en de grote glimlach van Ileana is voor ons voldoende en maakt ons blij. Als de kachel geplaatst is bij Ileana, piepen wij nog even langs bij Maria. Tijdens het plaatsen van nieuwe kachels in november 2017 vonden wij Maria met een open vuurtje in haar hutje.

Maria had het plastic voor het dak geruild voor iets en kreeg daarom in november geen kachel. Dat was best een moeilijke beslissing, maar regels zijn regels. Ook Levente, onze Roemeense hulpverlener voor deze wijk, had haar in december materialen voor de vloer gegeven en die had zij geruild of verkocht. Aan het begin van deze week hadden wij al gezien dat het hutje was afgebouwd en alles keurig was aangeveegd. Maria komt gelijk naar buiten om te zien wat er aan de hand is en kijkt belangstellend naar wat wij komen doen. Wij geven haar de complimenten over het mooie hutje en het schoon geveegde erfje. Zij glimlacht vol trots naar ons. Nu zij zo goed haar best doet en zij het plastic teruggehaald heeft, moeten wij toch maar overwegen om haar in oktober een nieuwe kachel te geven. Wij zullen afwachten of zij het inderdaad zo goed blijft doen.

Als Levente de bus gekeerd heeft om weer naar beneden te rijden, staan er twee enorme grote, vieze fauteuils op het pad en belemmeren ons de doorgang. Plots komt Ludovic met een groot stuk hout en dreigt de voorruit van de bus in te slaan. Ondanks de bloedhitte sluiten wij alle ramen en blijven stil in de auto zitten en proberen niet naar Ludovic te kijken. Levente gaat de bus uit, laat de motor draaien en probeert Ludovic kalm te krijgen, maar dat lukt niet erg. Hij blijft dreigen om de ruiten van de bus in te slaan. Het is een kunst om rustig te blijven en Levente is daar de juiste persoon voor. Hij kent deze mensen op zijn duimpje en blijft proberen om Ludovic kalm te krijgen. De omwonenden staan toe te kijken en durven ook geen actie te ondernemen. Ondertussen zitten wij al 20 minuten in een bloedhete bus en stroomt het water langs onze rug. De bus staat in de volle zon met een temperatuur van 30 graden. Het is best griezelig. Opeens waggelt Ludovic richting zijn huisje en Levente springt in de bus en geeft vol gas. Ludovic is nu helemaal woest en gooit nog van alles achter ons aan. Voorlopig zijn wij veilig weggekomen en een nieuwe kachel kan hij natuurlijk vergeten.

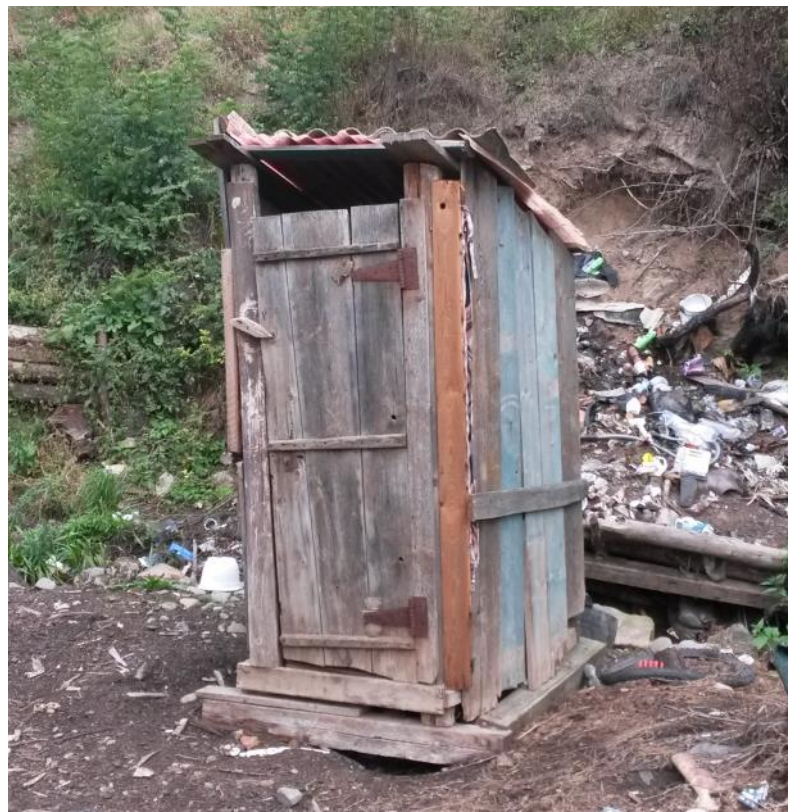
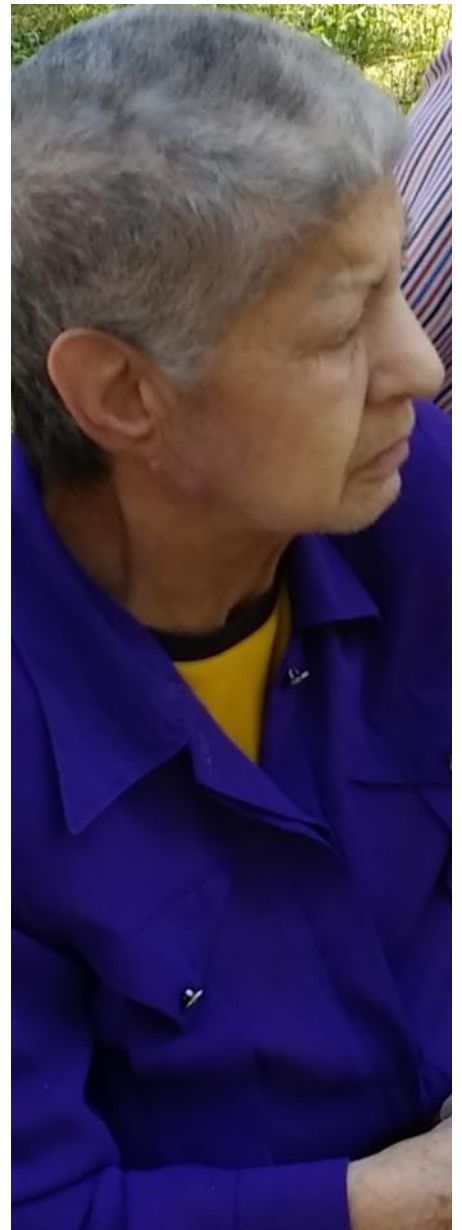
ZONDAG 6 MEI 2018

Vandaag hoeven wij niet vroeg uit bed en gaan pas om 8.30 uur ontbijten. Dit zal ook weer een spannende dag worden omdat wij op zoek gaan naar Catalina in de plaats Târnăveni. Wij rijden een prachtige route over een nieuw stuk weg richting Mureș. Roemenië is qua natuur een prachtig en robuust land. Het gebeurt nooit dat wij zomaar kunnen genieten van de schitterende uitzichten want normaal gesproken komen wij door het vele werk Sovata en Sarateni niet uit.

Na ongeveer anderhalf uur rijden komen wij in Târnăveni aan. Het is even zoeken welke kant wij moeten nemen en kiezen ervoor om eerst in de buitenwijk te gaan kijken. Dat blijkt na een paar kilometers niet goed te zijn en Cees keert de bus richting het centrum. Halverwege de doorgaande weg zien wij een gebouw dat op een ziekenhuis lijkt. Wij hebben Tunde mee als tolk want het zou kunnen dat in dit gebied alleen Roemeens wordt gesproken. Voor de ingang van het gebouw staat een groot hek en aan de linkerzijde zit een portier in een hokje. De portier geeft in het Roemeens aan dat dit inderdaad het psychiatrisch ziekenhuis is.

Tunde legt de situatie uit en de portier doet het grote hek open en we mogen naar binnen rijden. De portier zegt dat wij maar met twee personen naar de afdeling mogen. De anderen moeten dus in de auto blijven. Wij parkeren de auto verderop en uit het zicht van de portier. Toch gaan wij met z'n drietjes, Janny, Tunde en ik, op zoek naar het juiste gebouw, terwijl Cees in de bus blijft.

Er staan wel 15 gebouwen op het terrein en in ieder gebouw zit een verschillende specialisatie. Oncologie, dermatologie, gynaecologie en dergelijke. In alle gebouwen verblijven mensen met geestelijke problemen. Wij zien zwangere vrouwen buiten in de tuin, maar ook mensen met een huidaandoening.

Wij lopen naar een gebouw met tralies voor de ramen en verwachten eigenlijk dat Catalina daar verblijft. Wij moeten naar de achterzijde lopen om bij de ingang te komen. Wij gaan het gebouw in waar de dames zich bevinden en lopen de hoge trap op. De gebouwen zijn heel oud maar alles is schoon en een soort van vrolijk gemaakt. Bovenaan de trap komen wij een verpleegster tegen met een hartstikke vrolijk uniform aan. Een witte broek met witte jas en roze biezen, klepjes en kraag. Dat was prettig om te zien. Ook deze verpleegster spreekt Roemeens en op onze vraag of Catalina hier verblijft, zegt zij, ja. Wij zijn helemaal euforisch maar ook nerveus omdat wij nog niet wisten hoe Catalina er aan toe was. Tunde vraagt of wij haar mogen zien en dat mocht, maar eerst moest toestemming gevraagd worden aan de directeur... Na 10 minuten komt de verpleegster terug en zegt dat wij Catalina kunnen spreken en gaat haar halen. Geweldig!!!

Achter in de gang gaat een grote deur open en in een snelle blik zie ik allemaal vrouwen door elkaar lopen. Jammer dat de deur weer snel dicht ging en ik verder niet kon zien hoe het achter de deur zou zijn, Na een paar minuten komt de verpleegster met Catalina achter de grote deur vandaan. Een klein, smal lijfje zien wij de gang inlopen. Janny roept: dat is Kathy niet, maar het is Kathy wel. Sterk vermaerd en slecht lopend aan de arm van de verpleegster komt zij dichterbij. Toen zij Janny zag riep zij: mamma, mamma, mamma !!! Het was een zeer emotioneel moment en allemaal moesten wij huilen. Huilen van blijdschap dat wij haar gevonden hadden, maar ook om hoe smal en klein Kathy eruit zag. Zij was nog maar een derde van wat zij ooit was. Wij vroegen de verpleegster of Kathy mee naar buiten mocht, in de tuin. Dat mocht ook, maar voor 5 tot hooguit 10 minuten.

Voorzichtig nemen wij haar mee naar buiten, roepen Cees erbij en gaan op een bankje in de schaduw zitten. De prachtige mooie lange haren van Kathy zijn afgeknipt toen zij hier kwam wonen. Zij haalt het hoofddoekje van haar hoofd en laat ons haar korte koppie haar zien. Kathy vindt het heel erg dat haar haar afgeknipt is, omdat het bij haar cultuur. Wij begrijpen wel dat het haar is afgeknipt. Het voorkomt luizen en de verzorging is ook makkelijker. De broek die zij aan heeft is meerdere malen herstelt van winkelhaken en haar huid erg is geschilderd

Wij blijven een half uur beneden in de tuin zitten, geven Kathy een doos chocolade en wat andere kleine cadeautjes. Zij is er zo blij mee. De doos bonbons gaat open en zij geniet van een chocolaatje en van het bezoek. Het blijkt dat Kathy met 15 andere patiënten op één kamer slaapt en één andere ruimte hebben waar zij kunnen lopen, zitten of praten met elkaar. Wij hebben moeite om Kathy zo te zien maar wij zijn er ook van overtuigd dat zij hier goed verzorgd wordt en veilig is. Wij brengen Kathy weer naar boven en beloven haar om in oktober weer op bezoek te komen en dat wij post zullen sturen. Met enige moeite nemen twee verpleegsters Kathy van ons over en gaat Kathy weer door de grote deur naar haar afdeling. Wij gaan stil terug naar de bus. Dit was een mooie, bijzondere en emotionele dag !!

SAMENVATTING OVERBRENGEN ZOLTAN NAAR TINCA OP 18 MEI 2018

Op donderdag 17 mei vertrekken Margriet en Yvonne per vliegtuig van Eindhoven naar Cluj Napoca en huren op het vliegveld een auto. Zij overnachten in een pension in Cluj Napoca. Vrijdagochtend rijden zij in een ruim 4 uur durende rit naar Tinca (vlakbij Oradea). De ambulance zou tussen 13.00 en 14.00 uur aankomen. Het gebouw is knalgeel van kleur en heel herkenbaar in het straatbeeld van Tinca. Mihai is de directeur van het verpleeghuis. De gebouwen zijn eigendom van Mihai en enkele andere personen en is enkele jaren geleden omgebouwd tot verpleeghuis door "Max maakt Mogelijk". Er zijn 14 vierpersoons kamers en 2 zespersoons kamers, dames en heren apart. De tuin is prachtig aangelegd, staat vol bloemen en bomen en er zijn leuke zitjes gemaakt. Het is bijna een plezier om hier te zijn.

Tijdens het wachten op de ambulance laat Mihai ons zien in welke kamer Zoltan komt te liggen. De kamer van Zoltan is een kamer voor 4 personen en twee van de andere patiënten zijn, net als Zoltan, Hongaars. De derde patiënt is van Roemeense afkomst. De mannen op de kamer zijn nieuwsgierig wie Zoltan is en een beetje nerveus. Het ruikt heerlijk in het huis naar verse soep en je ziet dat de patiënten, die zelf kunnen lopen, al een plekje in de prachtige tuin uitzoeken om te eten.

Na een rit van 8 uur komt de ambulance eindelijk aan. In de ambulance zijn buiten Zoltan nog 4 andere mannen. Twee chauffeurs, een broeder en een dokter. De dokter kent Zoltan van enkele maanden geleden en zegt ons dat dit de beste plaats is voor Zoltan om verzorgd te worden en geeft ons een compliment dat de opname van Zoltan gelukt is.

Als de achterdeur van de ambulance open gaat, herkent Zoltan ons en geeft ons een hele grote glimlach en tientallen handkusjes. Margriet en ik worden behoorlijk emotioneel van het zien van het blijde gezicht van Zoltan en zijn reactie. Heel bijzonder! Met een draagdoek wordt Zoltan het verpleeghuis in gedragen. Alle patiënten die buiten zijn komen even kijken en voelen wie Zoltan is. Sommigen lopen mee naar binnen en kijken nieuwsgierig wat er allemaal gebeurt. Zoltan wordt op zijn schone bed gelegd en weer krijgen wij een brede glimlach. De Hongaars sprekende man naast hem, stelt zich voor en begint een praatje. Zoltan is erg welkom, dat zie je heel duidelijk. Ook de huisarts is inmiddels gearriveerd en samen met haar en Mihai nemen wij de documenten door die Zoltan bij zich had. Er mist nog een medische kaart en na een telefoontje met Tunde in Sovata, blijkt dat Zoltan deze kaart nog niet had. De kaart is inmiddels door de familie aangevraagd en zodra deze binnen is, zal de kaart opgestuurd worden naar Mihai. Wij nemen afscheid van een blijde en vrolijke Zoltan en beloven hem snel weer op te zoeken. Natuurlijk bedanken wij Mihai en het verplegend personeel uit de grond van ons hart voor de zorg die zij Zoltan zullen geven. Wij beginnen weer aan de terugreis naar Cluj Napoca.

De volgende ochtend bellen wij nog met Mihai om te vragen hoe de eerste nacht is geweest voor Zoltan. Zoltan had lekker en rustig geslapen en zat in een rolstoel in de tuin te genieten van een ontbijt. Als wij later in de auto praten over hoe snel de opname van Zoltan en het verdere verloop eigenlijk gegaan is, kun je spreken van een wonder.

TOT SLOT:

Dit verslag bevat slechts een kleine opsomming van onze ervaringen, belevenissen en werkzaamheden die zijn gedaan en uitgevoerd tijdens deze reis. Wij hopen u met dit verslag een goed beeld te hebben gegeven van de situaties die wij tijdens dit bezoek aangetroffen hebben.

Zowel onze Nederlandse vrijwilligers als de Roemeense hulpverleners hebben ongeloflijk hard gewerkt en hun uiterste best gedaan om zo veel mogelijk mensen te helpen en problemen op te lossen. Net als ieder ander bezoek bekostigen onze Nederlandse vrijwilligers ook deze reis en het verblijf zelf. Dat is niet zomaar iets! Heel veel respect en grote dank gaat uit naar onze **32 fantastische vrijwilligers** en **14 Roemeense hulpverleners** van SOS.

Extra grote dank gaat uit naar **Bergschenhoek Groep B.V.** uit Bergschenhoek voor het laten drukken van dit prachtig uitgevoerde reisverslag.

Graag willen wij u als trouwe sponsor en ondersteuner van SOS ontzettend hartelijk bedanken voor alle donaties, in welke vorm dan ook. Dankzij u is het iedere keer weer mogelijk om de meeste arme mensen in Sovata en Sarateni hoop en zicht op een betere toekomst te geven. **Köszönöm szépen!** (heel erg bedankt) namens de mensen uit Sovata en Sarateni.

Praktische tips voor hulpverlening

Bedrijven, instellingen, stichtingen en velen van u vragen ons: "Wat kunnen wij naast een financiële steun en kledingdonaties nog meer doen voor bijvoorbeeld de school- en crèche-projecten van SOS?" Naar aanleiding van deze vraag hebben wij wensenlijsten samengesteld met artikelen die voor de scholen, crèches en gezinsondersteuning heel erg belangrijk zijn. Het kan u wellicht helpen makkelijker een keuze te maken bij wat u nog meer zou kunnen betekenen voor de kinderen en gezinnen van Sovata en Sarateni in Roemenië.

WENSENLIJST VOOR DE LAGERE SCHOLEN EN CRÈCHES:

Schriften en blocnotes	Vouwblaadjes (gekleurd) A4 en A5
Waterverf en penselen	Kopieer, teken- en crêpepapier
Potloden en puntenslijpers	Scharen voor groot en klein
Knutselmaterialen en stickers	Plakstiften en potten plaksel
Kleurboekjes	Ballpoints (met of zonder reclame)
Kleurpotloden en stiften	Grote kralen om te rijgen en draad

WENSENLIJST VOOR HET PROJECT GEZINSHULP:

Blikken vlees, zakjes droge soep, gedroogde bruine en witte bonen, spliterwten, blikjes tomatenpuree, pasta, rijst, macaroni, thee, oploskoffie, oplos chocolademelk, bouillonblokjes, blikjes leverpastei, handzeep, tandpasta en tandenborstels, handdoeken, theedoeken, warme sokken, waxinelichtjes en paracetamol.

HET ST. IOSIF KINDERHUIS HEEFT GROTE BEHOEFTE AAN:

Schoonmaak- en wasmiddelen, bezems, dweilen, werkdoekjes, thee- en handdoeken.

Financiële donaties en giften

Natuurlijk zijn en blijven ook financiële donaties zeer belangrijk. Van de financiële donaties worden bijvoorbeeld in Roemenië zelf voor de lagere scholen werkboekjes en leesboeken in de Roemeense en Hongaarse taal aangeschaft en wordt het verbeteren van de woon- en leefomstandigheden betaald. Verder kan voor 5 euro één SOS-voedselbon worden aangeschaft waarmee een gezin in Sovata of Sarateni geholpen wordt in het levensonderhoud.

Algemene contactgegevens:

Yvonne Willebrands

☎ 06-24521969

✉ yvonne@stichtingsovata.nl

🌐 www.stichtingsovata.nl

OVERIGE CONTACTPERSONEN:

Alphen aan den Rijn e.o.

Geert van Duin

☎ 0172-769102

Everdingen e.o.

Coby Teuben

☎ 06-13417128

Voorburg e.o.

Margriet Willems

☎ 070-3862815

Zeist e.o.

Anneke Westerhoff ☎ 06-52176782

IBAN rekeningnummer: NL88 INGB 0003 5337 95